

Voorschrijven bij alcoholproblemen

Lea Jabaaij

In 2000 nuttigde 86% van de Nederlanders van 16 jaar en ouder wel eens alcoholhoudende drank. Niet iedereen houdt het bij recreatief drinken. Volgens het CBS is ongeveer 13% van de bevolking een 'zware drinker' die op één of meer dagen per week meer dan zes glazen nuttigt. Dit komt neer op gemiddeld 250 zwaar drinkende patiënten per huisarts.

Per 100.000 inwoners melden zich jaarlijks circa 140 mensen met een alcoholprobleem bij een instelling voor ambulante verslavingszorg. Hoeveel patiënten met hulpvragen over alcoholproblemen bij de huisarts komen, is uit de LINH-registratie niet op te maken. Wel weten we dat LINH-huisartsen in 2000 aan 63 per 100.000 patiënten een middel ter ondersteuning van de behandeling van alcoholafhankelijkheid voorschreven. De typische patiënt met een dergelijk recept is een ziekenfondsverzekerde (78%) man

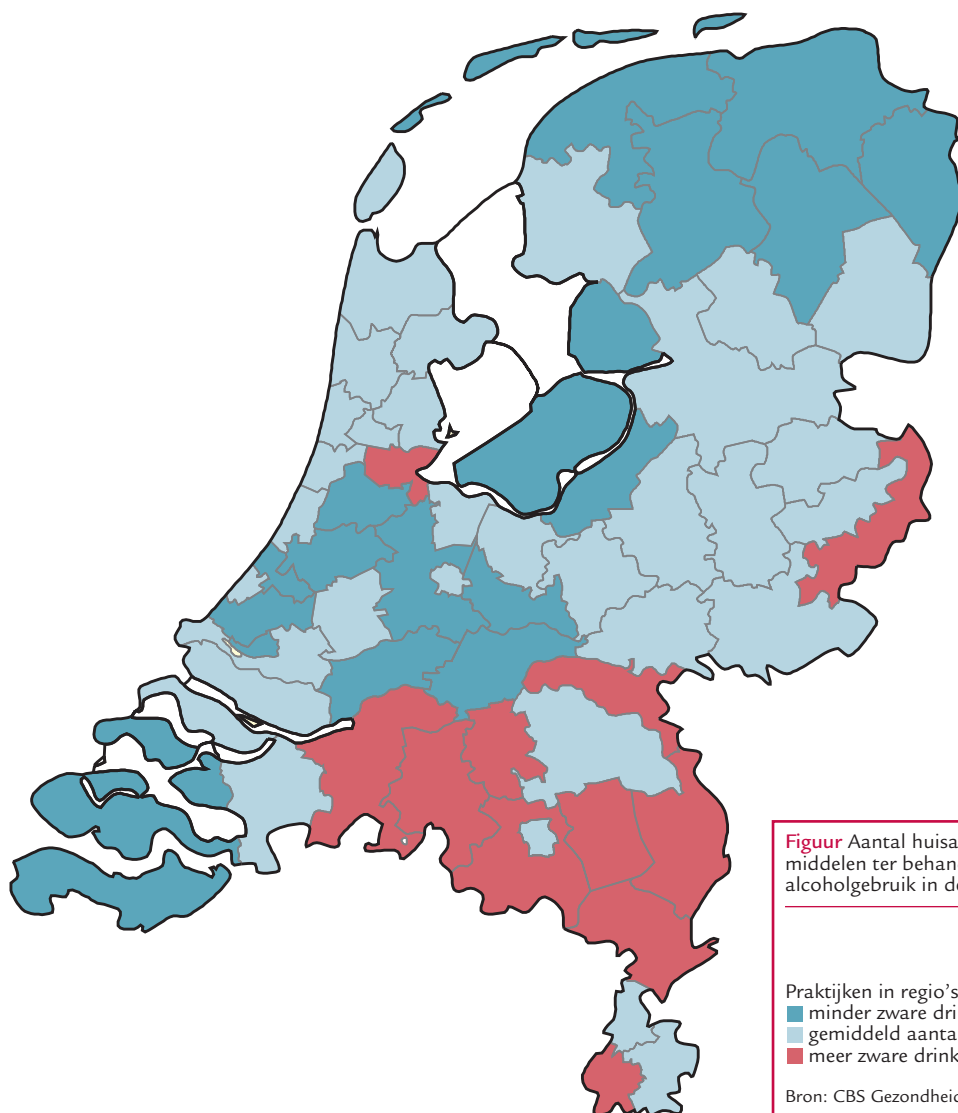
(65%) van 47 jaar oud. Voor ruim de helft van de patiënten (59%) is het middel van eerste keus disulfiram. Een kwart krijgt acamprosaat en de overigen naltrexon. Het gemiddeld aantal recepten is 2,3 per persoon per jaar. Ruim de helft kreeg overigens maar 1 recept. In hoeverre het hier gaat om incidentele herhaalrecepten geïnitieerd door instellingen voor ambulante verslavingszorg, kunnen we niet nagaan.

Overigens schrijft niet elke huisarts deze geneesmiddelen voor: ruim een derde van de praktijken registreerde geen enkel voorschrift. Ook zijn er streekgebonden verschillen in het voorschrijfgedrag: LINH-huisartsen met een praktijk in een regio met veel zware drinkers schrijven aan meer patiënten middelen voor ter behandeling van een alcoholprobleem (*figuur*).

Ten slotte

In eerder onderzoek plaatsten huisartsen patiënten met alcoholverslaving in de top-10 van werkdrukverhogende factoren. De behandeling van mensen met problematisch alcoholgebruik vergt (veel) meer dan het uitschrijven van een recept. De NHG-Standaard uit 1999 ontraadt het voorschrijven van genoemde geneesmiddelen bij problematisch alcoholgebruik omdat er nog te weinig onderzoek is verricht naar de effecten van deze middelen in de huisartspraktijk. Een nieuwe NHG-Standaard wordt eind 2003 verwacht.

LINH is een project van WOK, NIVEL, LHV en NHG. In 2001 participeren ruim 120 huisartspraktijken. Voor meer informatie over LINH en over de hier beschreven gegevens kunt u terecht op de website (www.linh.nl). Reacties naar info@linh.nl.

Figuur Aantal huisartspatiënten (in 2000) met een recept voor geneesmiddelen ter behandeling van alcoholafhankelijkheid in relatie tot het alcoholgebruik in de regio

	Aantal patiënten (per 100.000)
Praktijken in regio's met:	
■ minder zware drinkers dan gemiddeld	51,7
■ gemiddeld aantal zware drinkers	43,3
■ meer zware drinkers dan gemiddeld	99,2

Bron: CBS Gezondheidsenquête, Kartografie: RIVM